

Entrevista a Gemma Nierga, periodista

"HEM D'APRENDRE A ESCOLTAR"

Una de les professionals més veteranes de la SER, Gemma Nierga, va ser acomiadada, al juliol, davant de la sorpresa dels oients i de molts periodistes que en coneixen el tarannà i la professionalitat. Des de llavors, ha treballat en televisió, ràdio i premsa en una nova etapa que afronta amb il·lusió renovada. Amable i aliena al "divisme", Nierga encara no té els ànims suficients per escoltar la cadena on va treballar durant quasi tres dècades, en canvi, manté intactes les ganes que li permeten seguir aprenent i afrontar nous reptes.

TEXT JORDI ROVIRA
FOTO MANU FERNÁNDEZ

Després de veure, escoltar i llegir entrevistes que has concedit després del teu acomiadament de la SER, he conclòs que ets una dona alliberada.

(Riu) Sí, tens raó. Sóc una dona alliberada d'una època en la qual vaig viure unes certes frustracions. Potser no m'adonava que no era feliç i ara m'he alliberat d'aquell malestar. La SER ha estat la meua vida, hi he estat vint-i-vuit anys, però en els darrers temps les coses van canviar una mica i ja no era tan feliç, no em sentia tan estimada ni amb tanta llibertat com abans. I l'acomiadament va ser un bany d'humilitat molt gran. De cop et diuen que no tornis més, que funcionaran millor sense tu, que ja no et necessiten. És molt dur, encara que n'he tret una lliçó molt positiva.

Dius que les coses havien canviat. En quin sentit?

Empresarialment, hem viscut uns anys de crisi que ens han fet molt mal. I, de sobte, vaig tenir la impressió que l'època en la

qual dedicaves tots els esforços a fer bons programes, bons continguts, canviava i havia de dedicar massa esforços a sobreviure.

L'empresa tenia problemes financers i havia d'estar més pendent de quantes persones del meu equip acomiadaven, de com aconseguir continuar amb el mateix tipus de programa amb menys gent, etc.

T'havies de preocupar més del compte de resultats que dels continguts.

Molt més. I això potser va fer que les relacions amb els caps fossin diferents. Em passava més estona parlant del drama de la crisi i de com afectava el compte de resultats, que no pas del contingut del programa. Havia viscut èpoques glorioses a la ràdio en què tenies idees i les portaves a terme! I tenia caps que m'empenyien a fer-ho. Amb tot, són èpoques passades que últimament ja no les vivia. I em frustrava. Tanmateix, ha estat al marxar, quan jo mateixa m'he preguntat d'on sorgia aquest sentiment d'alliberament,

que he sigut molt més conscient de la frustració. Abans no era massa feliç mentre que ara porto les regnes de la meua carrera.

Inici d'etapa.

Sí, d'una manera claríssima. Començo una etapa professional molt diferent en què tinc la gran sort –sóc una privilegiada– que m'arriben projectes. Al juliol, veia el futur molt negre, si bé començaren a arribar les primeres ofertes, les primeres trucades, que recordo amb molta estimació. Perquè era la primera vegada en força temps que em sentia molt estimada.

Setmanes després de l'acomiadament, vas admetre que no escoltaves la SER, que et faltaven unes quantes sessions de psiquiatra. Ja l'escoltes o encara no?

No, no han passat encara les sessions de psiquiatra suficients, tot i que les vaig espaiant cada cop més. No em ve de gust escoltar la SER. Intueixo que em faria mal.

PERFIL

Gemma Nierga (Girona, 1965) és llicenciada en Periodisme per la UAB. Ha treballat a mitjans com TVE (*El destino en sus manos*) i TV3 (*Dit i fet*, *Tres senyores i un senyor*, *Tothom per tothom*, *Pares i fills*), però la majoria de la carrera –vint i vuit anys– ha estat a la SER. Primer, al programa *Parlar per Parlar*, que després passaria a ser emès per a tot Espanya i pel qual va guanyar una Antena de Oro (1996) i un Ondas (1997). Després a *La ventana*, que li valdria un altre Ondas (2000). El 2007, va rebre un tercer Ondas per la trajectòria professional. Des de 2012, era responsable d'*Hoy por hoy* juntament amb Pepa Bueno. Al juliol, la SER no li va renovar el contracte. Actualment, col·labora a *El Suplement* de Catalunya Ràdio, escriu a *Marie Claire* i, recentment, ha realitzat entrevistes electorals a 8TV.

D'aquí a un temps ho faré, però ara no. I, a més, tota la situació del Procés m'ha

"ESPANYA NO ÉS RAJOY, NO ÉS EL PP, NO ÉS LA COPE. ÉS IÑAKI GABILONDO, GALLECS I BASCOS I EL WYOMING FENT *EL INTERMEDIO*"

convidat a escoltar ràdios d'aquí. Abans bevia més de fonts de la resta d'Espanya, i ara escolto més ràdio catalana.

I ara la teva percepció de la realitat és diferent?

No ha canviat tant, encara que ha comportat que, segurament, aprofundeixi molt més en la situació política. Ara, escoltar ràdios catalanes també implica escoltar molts continguts diferents. Sóc una gran oient de ràdio, m'adormo cada nit escoltant-la. No puc anar a la dutxa sense el transistor. Necessito que em parlin. Ara escolto Catalunya Ràdio i RAC1, però tenen el dial en els dos extrems i per anar d'un costat a l'altra haig de passar per la SER (*riu*).

Periodistes de la redacció de Barcelona d'un mitjà important de Madrid, se'm queixaven, en referència al Procés, que allà "no s'assabenten del que passa". Que entre les fonts amb les quals s'informen i els prejudicis... Això que dius, passa exactament igual a la inversa. Perquè la realitat d'aquí la vivim

en relació a la d'allà. Quantes persones diuen "em vull separar perquè no m'agrada Espanya"? És una frase que em produeix molta tristesa. Jo sempre els responc "Però, què és per a tu Espanya?". No sóc original quan dic

que Espanya no és Rajoy, no és el PP, no és la COPE. M'agrada pensar, repetir i insistir que Espanya és Iñaki Gabilondo, els gallecs i els bascos, el Gran Wyoming fent un programa excel·lent com *El Intermedio*. Hi ha gent que es perd una realitat espanyola molt rica pel

"ÉS UNA PENA QUE TV3 ESTIGUI AL MIG DEL DEBAT. COL·LOCA ELS PERIODISTES EN UNA SITUACIÓ INCÒMODA I HI HA EL PERILL QUE S'AUTOCENSURIN"

fet de posar-ho tot al mateix sac. Tot i així, sobre el que deies, et diria que sí, que des d'allà no coneixen la realitat d'aquí.

Una de les raons que es varen insinuar quan van prescindir dels teus serveis a la SER, es que potser hi havia massa catalans a la cadena...

Jo no tenia aquesta sensació, si bé és cert que m'havien advertit que intentés no posar tants convidats catalans al programa. I no sempre anaven equivocats perquè en teníem molts i per això advertia al meu equip en

aquest sentit. Però de veritat que no he tingut problemes pel fet de ser catalana. També has de tenir en compte que no estic a les xarxes socials, que afavoreixen molt aquest soroll.

Fa uns anys vas parlar de mitjans que són "màquines de teixir odi". Són els mateixos que et van "posar a caldo" quan vas apel·lar al diàleg durant la manifestació per l'assassinat d'Ernest Lluch?

Sí. Són mitjans que subratllen les parts negatives i obvien les positives d'un fet o d'un Procés que no els agrada. Quan vaig fer aquella apel·lació al diàleg alguns mitjans van escriure mentides sobre el perquè ho havia dit. Mentides que ells mateixos es creien.

Durant aquests anys, s'ha parlat repetidament de temes com l'adoctrinament a les escoles catalanes o a TV3. Pel fet de treballar per a un mitjà de Madrid t'has hagut de mossegar molt la llengua?

Jo m'he barallat per defensar la immersió lingüística. No puc tolerar que es critiqui. En sóc una gran defensora perquè ha aconseguit normalitzar i igualar la nostra societat, donant oportunitats a molta gent. I, en el cas de TV3, també ho he hagut de defensar. És

una pena que estigui permanentment al mig del debat i em sap greu, perquè col·loca els periodistes que hi treballen en una situació molt incòmoda

i hi ha el perill que s'acabin autocensurant. Una altra cosa és que siguem crítics. No passa res per criticar TV3.

El teu inici també va ser a TV3. Qui és més culpable que siguis periodista, l'Elena Francis –a qui escoltaves de petita– o les monges escolàpies que, arran d'una obra de teatre on feies de periodista, et van dir que tenies qualitats per ser-ho?

(*Riu*) Jo crec que les monges, tot i que el record més càlid de la meva infantesa és

escoltar l'Elena Francis mentre la mare planxava a casa. És un record càlid per la planxa, per la veu de l'Elena Francis però, també, per la ràdio. M'agrada que a les cases hi hagi so, veu, música. No m'agrada gens el silenci.

Algun cop has explicat que de jove, quan treballaves a TV3, la teva mare et va advertir que t'estaven pujant els fums, i vas canviar. No hauríem d'haver demanat a la mare d'alguns periodistes que haguessin fet el mateix?

(*Riu*) Sí, sí, perquè la vanitat és tan contrària a l'exercici de la professió! Quan creiem que la nostra pregunta és més important que la resposta del convidat estem fent malament la nostra feina.

Parlem massa i escoltem massa poc?

Exacte. Hem d'escoltar molt, escoltar l'entrevistat quan ens contesta, saber perquè diu el que diu. I aprendre a escoltar. Jo, per sort, vaig fer un màster amb *Parlar per parlar*, un programa que, al principi, no m'agradava. Em semblava poca cosa per a un periodista.

Sí?

Sí. Havia acabat la carrera i em semblava que havia d'entrevistar a gent important. I, en canvi, al programa s'entrevistava a gent del carrer, no coneguda. En canvi, allà vaig aprendre molt. Molt! Vaig aprendre a

"ÉS UN TRIOMF QUE T'ACOMIADIN D'UN MANERA TAN BRUSCA, DOLOROSA I LLETJA I, DOS MESOS DESPRÉS, TREBALLIS AMB ORGULL I IL·LUSIÓ"

escoltar, a ser humil, a adonar-me que allò important no era jo sinó els meus silencis, les històries que explicava la gent. Han passat els anys i la gent em recorda el programa, però mai per una pregunta meua, sinó per la història de la gent. Allò per a mi va ser, de nou, una altra lliçó d'humilitat, com quan la mare em va avisar que estava canviant, que m'estava tornant una mica *xula*, que allò de TV3 només era una feina. Fins que m'ho va dir, no me n'adonava. Era jove, sortia per la televisió, tenia un bon sou...Vaig cometre

l'error de pensar que amb vint-i-dos anys havia triomfat. I estava tot just començant una carrera que, per sort, ha durat anys. És ara quan tinc la sensació d'un petit triomf. Per a mi és un triomf que t'acomiadin d'una manera tan brusca, dolorosa i lletja i que en dos mesos pugui aixecar el cap i seguir

"QUAN CREIEM QUE LA NOSTRA PREGUNTA ÉS MÉS IMPORTANT QUE LA RESPOSTA DEL CONVIDAT ESTEM FENT MALAMENT LA NOSTRA FEINA"

treballant i caminant amb orgull i il·lusió. Això sí que és un triomf. Llàstima que la meua mare va morir fa deu anys, perquè si no li diria: "veus mama, ara sí!". El triomf és aixecar-se, lluitar.

Fa uns anys vas tenir un quist congènit a les cordes vocals que et va deixar temporalment sense veu. Quin seria el quist congènit de la professió que ens està deixant sense veu?

En el moment actual, el partidisme explícit, aquest periodisme de trinxeres que patim als dos costats del Procés. Hi ha periodistes que s'han penjat d'una manera molt rotunda l'etiqueta d'independentistes, i no sé si els ajuda a exercir bé la feina. Ens han ensenyat i hem exercit molts anys la professió per saber que tenim les eines per col·locar-nos davant d'un esdeveniment i que, encara que ens arribi al cor i estiguem clarament posicionats, hem d'intentar no fer-ho tan explícit. Per un costat i per l'altre.

També alguns mitjans de comunicació espanyols, per més contraris que siguin al Procés, no poden mostrar aquest odi visceral cap a tot allò que els soni a independentista.

Fa uns anys, Carles Francino no va voler entregar l'Ondas a Jorge Javier Vázquez perquè creia que el periodisme que fa no hauria de ser premiat. Tu l'hi hauries donat?

Sí. Per a mi allò va ser un error. I em sap greu dir-ho perquè crec que no li he dit mai

a en Carles. Érem conductors de la gala, no pas membres del jurat. Qui som nosaltres per jutjar si algú mereix o no un Ondas?

Set anys enrere, en una entrevista a dues bandes a CAPÇALERA amb en Joan Barril, aquest va dir: "Pedro

Jota podia haver estat un gran periodista, però ha volgut ser més que un periodista".

Ha volgut influir.

Quan un periodista

vol condicionar la realitat en lloc de només explicar-la, perd la condició de periodista i ja és una altra cosa.

Per cert, fa uns mesos, quan vas començar a col·laborar amb Catalunya Ràdio, Pedro Jota va dir que et pujaves "al carro radiofònic del separatisme". Ni cas?

Ni cas! Intento no fer cas als que diuen això ni als que diuen que me'n torni a Madrid perquè aquí no em necessiten.

Tenint en compte que estàs alliberada, il·lusionada i que no fas cas a tot això que et diuen, podem acabar l'entrevista amb el que vas dir al teu comiat de la SER: "L'aventura continua".

Sí (*riu*). L'aventura continua i la vida està per viure-la. Ho vaig dir aquell dia i he comprovat que era cert. La vida s'ha de viure a fons i lamentar-se'n lo just. Ç